

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
магістрантів і молодих дослідників**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ**

«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ У ХХІ СТОЛІТТІ»

16 листопада 2023 року

**Біла Церква
2023**

УДК 636.09:378-053.6:001(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, професор.

Варченко О.М., д-р екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Зубченко В.В., канд. екон. наук.

Власенко С.А., д-р вет. наук.

Шаганенко Р.В., канд. вет. наук.

Качан Л.М., канд. с.-г. наук.

Ластовська І.О., канд. с.-г. наук.

Олешко О.Г., канд. с.-г. наук.

Наукові пошуки молоді у XXI столітті. Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції магістрантів і молодих дослідників (Біла Церква, 16 листопада 2023 р.). – Біла Церква: БНАУ, 2023. – 160 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

становила 6,7 % при інтенсивності 2 екз. яєць. У кнурів-плідників не знаходили яйця даних гельмінтів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Пелень Р. А. Моніторинг шлунково-кишкових паразитозів свиней в господарствах західного регіону України. *Науковий вісник ЛНУВМБТ імені С. З. Гжицького*. Т. 15. № 3 (57). Ч. 2, 2013. С. 267–274.
2. Оберемчук І. П., Соловійова Л. М. Поширення нематодозів свиней у країнах Європи. *Тези доп. міжнар. наук.-практ. конф. студентів «Сучасні проблеми ветеринарної медицини»*. Біла Церква, 19 квітня 2018 року. С. 44–45.
3. Comparison of treatment and economic efficacy of antihelminthics for swine ascariasis / Soloviova L. M., Erohina O. M., Peresunko O. D., Chovgun A. M. *Таврійський науковий вісник. Серія: Сільськогосподарські науки / ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет», Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2020. Вип. 115. С. 224–229.*
4. Галат В. Ф., Євстаф'єва В. А. Порівняльна характеристика патолого-анатомічних змін у кишечнику поросят за паразитарних асоціацій / *Вет. медицина України*, 2009. № 3. С. 18–20.
5. Біла І. Д. Паразитоценози свиней в індивідуальних господарствах / *Міжвідом. темат. наук. зб. «Ветеринарна медицина України»*. Харків, 2001. № 79. Т. 1. С. 15–18.
6. Стибель В. В. Мікстинвазії свиней на промисловому комплексі / *Наук. вісник ЛНА ім. С. З. Гжицького*. Львів, 2004. Т. 6 (№ 3), Ч. 2. С. 123–128.
7. Фещенко Д. В. Особливості епізоотології, патогенезу та терапії змішаної нематодозної інвазії свиней / *Вет. медицина України*. 2008. № 4. С. 18–20.
8. The worm-specific immune response in multiple sclerosis patients receiving controlled *Trichuris suis* ova immunotherapy / I. A. Yordanova, F. Ebner, A. R. Schulz et all. *Life* 2021, 11(2), 101; <https://doi.org/10.3390/life11020101>.
9. Effects of the dietary fibre inulin and *Trichuris suis* products on inflammatory responses in lipopolysaccharide-stimulated macrophages / L. J. Myhill, P. Jensen, A. Zakeri, L. F. Nielsen, S. R. Jakobsen, H. Mejer, S. M. Thamsborg, P. Nejsun, A. R. Williams. *Mol. Immunol.*, 121 (2020), pp. 127–135, 10.1016/j.molimm.2020.03.006.
10. The whipworm (*Trichuris suis*) secretes prostaglandin E2 to suppress proinflammatory properties in human dendritic cells / L. C. Laan, A. R. Williams, K. Stavenhagen, M. Giera, G. Kooij, I. Vlasakov, H. Kalay, H. Kringel, P. Nejsun, S. M. Thamsborg, M. Wuhler, C. D. Dijkstra, R. D. Cummings, I. Die. *FASEB J.*, 31 (2) (2017), pp. 719–731, 10.1096/fj.201600841R

УДК 636.7.09:616.95.1:619

СЛІСАРЕНКО М. О., студент

Науковий керівник – СОЛОВІЙОВА Л. М., канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ГЕЛЬМІНТОФАУНА У СОБАК МІСТА БІЛА ЦЕРКВА

У м. Біла Церква за даними ВК «Animal life» виявили, що екстенсивність дипілідіозної інвазії становила 9,7 %, токсокарозної – 16,1 %, токсамарозної – 19,4 %, трихуриозної – 18,3 %, капіляріозної – 4,3 %, унцинаріоз та анкілостомоз виявляли у 11,8 % досліджених собак.

Ключові слова: гельмінтози собак, нематодозна інвазія, діагностичні дослідження, токсокароз собак, екстенсивність інвазії.

Гельмінтози собак широко розповсюджені та займають вагоме місце серед інших хвороб. Вони створюють напружену епізоотичну ситуацію в містах і селах. В умовах сьогодення стало популярним розводити собак і котів елітних порід. Їх власники об'єднуються в клуби, а тварини регулярно беруть участь у виставках, переміщуючись по країні і за рубіжем. Тому їм господарі проводять комплекс профілактичних заходів, який включає дегельмінтизацію [1, с. 177; 2, с. 571; 3, с. 221].

Економічні збитки за інвазійних захворювань собак досить важко вирахувати в матеріальному плані, бо це є домашні улюбленці, але вони проявляються в уповільненні росту та розвитку хворих цуценят із моменту народження до року. Це пов'язано з втратою поживних речовин – вітамінів, макро- і мікроелементів, що необхідні для розвитку молодого організму [2, с. 570].

Необхідно враховувати також велику ймовірність ураження людей паразитогами-зоонозами від собак, що разом зі значним розповсюдженням гельмінтозів у м'ясоїдних, додає даній тематиці досліджень ще більшої актуальності [3, с. 222; 4, с. 145; 5, с. 38; 6, с. 408; 7].

Метою роботи було вивчити епізоотичну ситуацію щодо інвазійних захворювань собак у місті Біла Церква за даними ветеринарної клініки «Animal life».

Матеріали і методи досліджень. Для того, щоб вивчити епізоотичну ситуацію за даними ВК «Animal life» м. Біла Церква щодо інвазій, було відібрано проби фекалій від собак і проведено їх гельмінтовооскопічне дослідження в умовах лабораторії кафедри паразитології та фармакології факультету ветеринарної медицини Білоцерківського НАУ.

Дослідження проб фекалій здійснювали комбінованим методом, стандартизованим Г. О. Котельниковим та В. М. Хреновим.

Результати досліджень. У місті Біла Церква за даними ветеринарної клініки «Animal life», ми виявили, що найбільш поширеними паразитогами-гельмінтозами у собак були дипілідіоз, токсокароз, токскарроз, трихуроз, анкілостомоз, унцинаріоз. Дипілідіозом було уражено 9 тварин (9,7 %), токсокарозом – 15 тварин (16,1 %), токскаррозом – 18 (19,4 %), трихурозом – 17 (18,3 %), капіляріозом – 4 (4,3 %), анкілостомозом та унцинаріозом – 11 (11,8 %), 19 тварин (20,4 %) мали мікстинвазію.

У 32,4 % (93 з 287) м'ясоїдних тварин були виявлені різні гельмінтози. Найбільше їх виявляли у тварин віком від 3 місяців до 2 років (21,2–24,9 %). Але найсприйнятливою віковою групою були собаки від 6-місячного віку до 1 року. Тварини, старші 2–4 років, хворіли на гельмінтози значно рідше, ніж молоді собаки. У молодняку до 3-х місяців гельмінти зустрічалися лише у 3,1 % випадків.

Аналіз отриманих даних свідчить про те, що собаки в зоні обслуговування приватної ветеринарної клініки «Animal life» міста Біла Церква уражені гельмінтозами впродовж усього року. Проте, інвазія перебігає із наявною сезонною динамікою. Так, навесні, влітку до серпня та наприкінці зими рівень ураження тварин, порівняно, невисокий і коливається в межах від 17,0 до 37,0 %. Упродовж осені та на початку зими спостерігається значне збільшення рівня ураженості з піком інвазії у жовтні – 62,1 %.

Висновки. Гельмінтози в умовах міста Біла Церква реєструються у 32,4 % собак, які постійно мешкають на території міста. Відмічали наступні види гельмінтів — *Toxocara canis*, *Toxascaris leonine*, *Uncinaria stenocephala*, *Ancylostoma caninum*, *Trichuris vulpis*, *Capillaria plicata*, *Dipylidium caninum* у вигляді як моно-, так і мікстинвазій. Найбільш сприйнятливими до інвазій виявилися тварини у віці від 6 місяців до 1 року. При цьому гельмінтозна інвазія перебігає з наявною сезонною динамікою. Найбільший рівень ураження собак було встановлено в осінній період з піком інвазії у жовтні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Сорока Н. М., Дахно Ю. І. Гельмінтофауна собак центральної частини України. *Науковий вісник НУБіП України*. К., 2010. Вип. 151. Ч. 2. С. 176–178.
2. Особливості епізоотології гельмінтозів м'ясоїдних в умовах великих промислових міст України / В. С. Шеховцов, Л. І. Луценко, С. В. Павленко, А. В. Пригодін, П. А. Руденко, С. М. Тресницький. *Зб. наук. праць Луган. нац. аграр. ун-ту*. Луганськ, 2003. № 31/43, Т. 2. С. 569–574.
3. Пономаренко В. Я., Федорова О. В. Поширення гельмінтозів серед безпритульних собак м. Харкова. *Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини : збірник наукових праць ХДЗВА*. Х., 2009. Вип. 19 (44), ч. 2, т. 1. С. 219–224.
4. Шеховцов В. С., Луценко Л. І., Павленко С. В. Особливості епізоотології гельмінтозів м'ясоїдних в умовах великих промислових міст України. Тези доп. II конф. асоц. паразитоценологів (7–10.03, м. Луганськ). Луганськ, 2003. С. 145–146.
5. Приходько Юрій Олександрович : біобібліографічний покажчик наукових праць за 1982–2015 роки : до 60-річчя від дня народження / укладачі : З. І. Шакула, Г. В. Свириденко, Т. О. Зінченко ; Інформаційно-бібліотечний та редакційно-видавничий центр ХДЗВА. Харків, 2016. 61 с.
6. Соловійова Л.М. Діагностика та лікування за бабезіозу собак. *Ветеринарна медицина*. ООО «НТМТ». № 96. Харків. 2012 р. С. 405–410.
7. <https://www.cdc.gov/dpdx/zoonotichookworm/index.html>